

รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย

ของโรงเรียนเอกชน ในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

Patterns of Participation of Parents Families and Communities

in Educational Provision Private School Early Childhood

in Mueang Songkhla District Songkhla Province

Received: February 18, 2025

Revised: February 26, 2025

Accepted: March 12, 2025

อภินันท์ สิริรัตนจิตต์*

Aphinant Sirirattanajitt

ชัชวีร์ แก้วมณี**

Chatchawi Kaeomani

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา 2) พัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา 3) ประเมินผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย ของโรงเรียนแจ้จวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ในปีพุทธศักราช 2567 เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสอบถาม และแบบประเมิน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา มีองค์ประกอบของรูปแบบ ได้แก่ หลักการและแนวคิดของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชน และบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน โดยผลประเมินพบว่า รูปแบบ

*อาจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Lecturer, Curriculum and Instruction Department, Faculty of Education, Thaksin University, Thailand

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Assistant Professor Dr., Curriculum and Instruction Department, Faculty of Education, Thaksin University, Thailand

Corresponding Author E-mail Address: chatchawi.k@gmail.com

.....
ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ 3) ผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม/ ผู้ปกครอง/ ครอบครัว/ ชุมชน/ การศึกษาปฐมวัย

Abstract

This research in research and development approach with the following objectives: 1) to Study the Current State of Parental Family and Community Participation in the Early Childhood Education Management of Private Schools in Mueang District, Songkhla Province, 2) to Develop a Model for Parental, Family and Community Participation in the Early Childhood Education Management of Private Xschools in Mueang District, Songkhla Province and 3) to Evaluate the Effectiveness of the Model for Parental Family and Community Participation in the Early Childhood Education Management of Private Schools in Mueang District, Songkhla Province. The target group for this study consists of parents of early childhood students at Jaeng Wittaya School, Mueang District, Songkhla Province in the year 2024. The data collection tools include questionnaires and evaluation forms. For data analysis, quantitative data will be analyzed using statistical software, while qualitative data will be analyzed through content analysis. The study findings revealed that: 1) The current level of parental, family, and community participation in early childhood education management in private schools in Mueang District, Songkhla Province was found to be high, 2) The developed participation model consisted of key components, including its principles and concepts, objectives, forms of parental, family, and community involvement, and their roles in education. The model was deemed highly appropriate by participants and 3) The implementation of the participation model resulted in a high level of involvemen.

Keywords: Parental/ Participation/ Family/ Community/ Early Childhood Education

บทนำ

การศึกษาปฐมวัยมีบทบาทสำคัญในการวางรากฐานการพัฒนาทักษะและพฤติกรรมที่เหมาะสมสำหรับเด็ก ทั้งด้านการเรียนรู้ ทักษะทางสังคม อารมณ์ และการปรับตัวในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เนื่องจากเด็กได้รับการดูแลและเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมและบุคคลรอบตัวตั้งแต่วัยแรกเริ่ม โดยครอบครัวและชุมชนถือเป็นแหล่งทรัพยากร

.....

สำคัญที่สามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการของเด็กประเทศไทยนั้นให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนบทบาทของครอบครัวและชุมชนในกระบวนการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยมีนโยบายและโครงการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในการศึกษาเด็กเล็ก เช่น การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กในวัยนี้และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครอบครัว โรงเรียน และชุมชน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of the Basic Education Commission, 2021) นอกจากนี้แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พุทธศักราช 2564-2570 ที่มีวิสัยทัศน์มุ่งให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านเต็มตามศักยภาพ เพื่อเป็นพื้นฐานของความเป็นพลเมืองคุณภาพ ได้ให้ความสำคัญต่อครอบครัว ถือเป็นสถาบันแรกที่มีบทบาทสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูและหล่อหลอมคุณลักษณะของบุคคล ดังนั้นสถานศึกษาที่พัฒนาเด็กปฐมวัย ต้องทำงานประสานกับครอบครัวเพื่อร่วมกันส่งเสริมพัฒนาการเด็ก อย่างไรก็ตามในส่วนผู้ปกครองยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ผลจากการศึกษาของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (Office of the Secretariat of the Education Council, 2022) พบว่า ในพื้นที่ชานเมืองและชนบทห่างไกล เด็กส่วนใหญ่อยู่ในความดูแลของปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งเป็นผู้ปกครองที่เป็นผู้สูงอายุ มักขาดความรู้และความสามารถในการเลี้ยงดูเด็กให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาความรู้และทักษะการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยให้แก่ผู้ปกครองทุกกลุ่ม อนึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education, 2018) ระบุถึงการอบรมเลี้ยงดูเด็กด้วยวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสมทำให้เด็กจะเติบโตอย่าง มีคุณภาพ และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนไม่เพียงแต่ช่วยให้เด็กมีสภาพแวดล้อมที่ดีในการเรียนรู้ แต่ยังสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและสนับสนุนให้เด็กมีพัฒนาการทางอารมณ์และสังคมที่มั่นคงด้วย (Epstein, 2011) สอดคล้องกับงานวิจัยที่ระบุว่า เด็กที่เติบโตในครอบครัวและชุมชนที่มีส่วนร่วมในกระบวนการศึกษาและการพัฒนาตนเอง จะมีพัฒนาการด้านการเรียนรู้และทักษะชีวิตที่ดีกว่าเด็กที่ขาดการสนับสนุน (Foster, 2013, Sheridan et al, 2011) การส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัวเห็นความสำคัญของการใช้เวลาร่วมกันจึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะการใช้ชีวิตและการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ด้วยเหตุนี้การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวจึงเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมในปัจจุบัน การจากศึกษาวิจัยต่าง ๆ พบว่า ในปัจจุบัน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยน้อยมาก ทั้งที่ผู้ปกครองคือผู้มีส่วนร่วมทางการศึกษาที่สำคัญสำหรับเด็ก ผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีเพียงการเข้าร่วมประชุมผู้ปกครองหรือพาเด็กมาเรียนในช่วงเปิดภาคเรียนเท่านั้น แต่ไม่เคยมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากับโรงเรียน อนุบาล วนัษา ปวีณา เทียงพรหม และวราภรณ์ อาจคำไพ (Wongsa, Tiangprom and Achamphai, 2024) ซึ่งไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 8 (2) และมาตรา 9 (6) ที่ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดังนั้นการที่ครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กและการพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการกำหนดความมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดกับเด็ก และการสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนได้มากขึ้น (Epstein, 2011) ซึ่งการศึกษาปัญหาในการมีส่วนร่วมผู้ปกครอง ยังพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยน้อย ไม่อาจเข้าร่วมประชุมเมื่อได้รับเชิญจากโรงเรียนอาจเป็นเพราะสาเหตุต่าง ๆ เช่น ผู้ปกครองติดภารกิจ และมีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบ

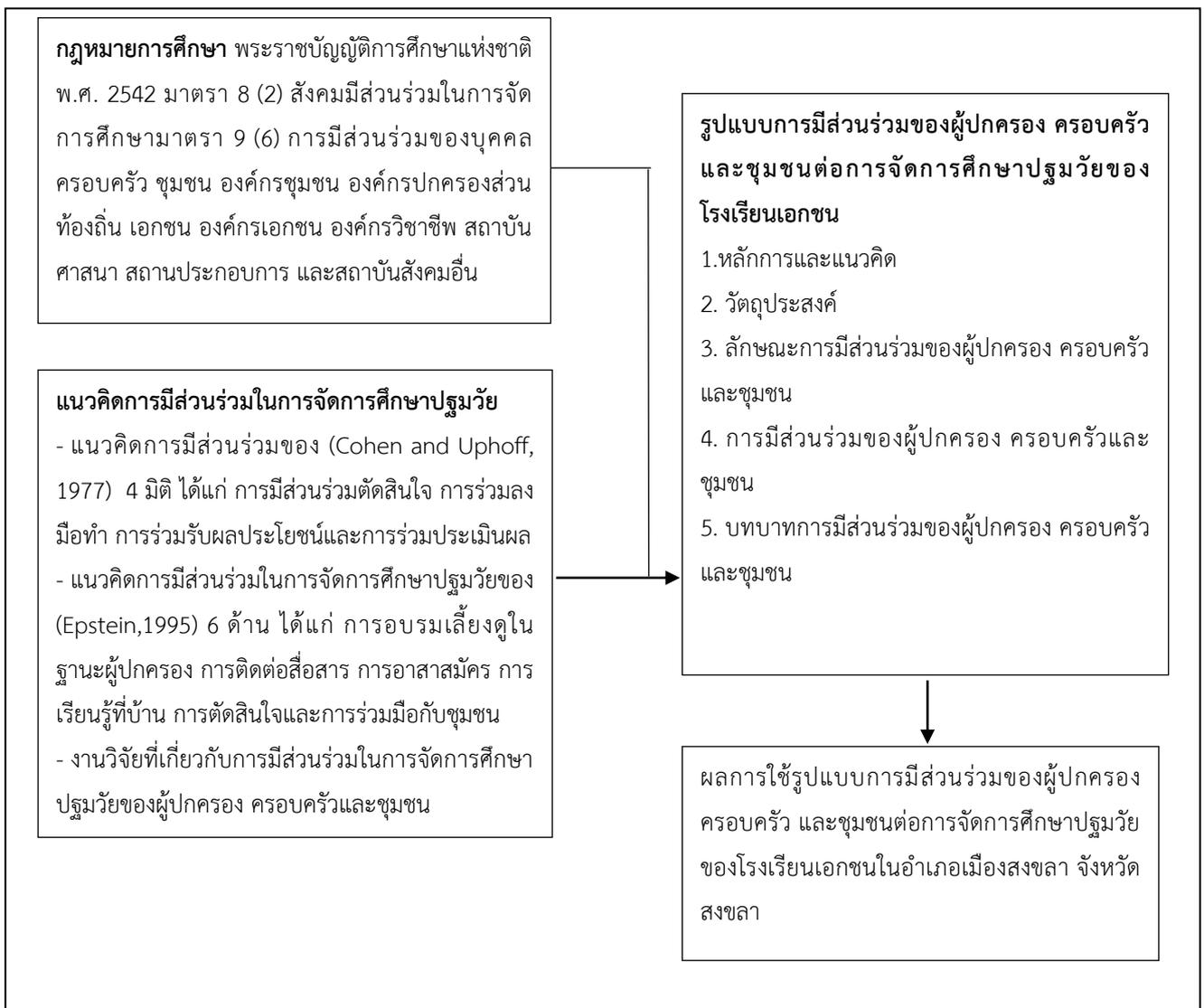
.....
ทำให้บางครั้งการให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเป็นไปได้น้อยมาก ทั้งการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนยังไม่ต่อเนื่อง ผู้ปกครองรับข่าวสารไม่เป็นปัจจุบันจึงมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและจากการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมโรงเรียนเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยพัฒนาการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน วาสนา รังสร้อย (Rangsroy, 2021) สำหรับโรงเรียนเอกชนนั้น มีภารกิจในการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยตามขอบข่ายภารกิจงานตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับชาติ ชุมชน และครอบครัว เข้ามามีส่วนร่วมรับรู้และสนับสนุนการจัดการศึกษาปฐมวัย จึงควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพขึ้นในทุกพื้นที่ของประเทศไทย ในส่วนของจังหวัดสงขลาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนนั้น พบว่า โรงเรียนเอกชนในจังหวัด สงขลา มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยมุ่งเน้นพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา (Songkhla Provincial Education Office, 2022) จากรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่า โรงเรียนเอกชนในจังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่มีการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพ มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น และมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) (Office for National Education Standards and Quality Assessment (ONESQA), 2021) อย่างไรก็ตาม ยังพบปัญหาและอุปสรรคบาง ประการ เช่น การขาดแคลนครูที่มีวุฒิการศึกษาตรงตามสาขาปฐมวัย การขาดแคลนสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย และข้อจำกัดด้านงบประมาณในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (Office of the Private Education Commission, 2022) ในด้านความร่วมมือกับชุมชน พบว่าโรงเรียนเอกชนในจังหวัดสงขลา มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา (Songkhla Provincial Education Office, 2022) ซึ่งแนวทางการพัฒนาในอนาคตควรมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาการศึกษาปฐมวัย สำนักงานศึกษาธิการภาค 7 (Southern Region 7 Educational Service Area Office, 2022) จากการดำเนินงานที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่าโรงเรียน เอกชนในจังหวัดสงขลา มีศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษาปฐมวัย แต่ยังคงต้องได้รับการสนับสนุน และพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น กระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education, 2023) จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวมา จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชน ในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา เพื่อช่วยเสริมสร้างความร่วมมือในการดูแลและพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่องและช่วยสร้างเครือข่ายการศึกษาและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
3. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ได้ดำเนินการวิจัยในรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย เป็นผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย จำนวน 20 คน ของโรงเรียนแจ้งวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ในปีพุทธศักราช 2567 ที่สมัครใจให้ข้อมูลและเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการวิจัยจากการส่งหนังสือเชิญเข้าร่วมโครงการ โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ได้แก่ 1) เป็นผู้ปกครองที่สมัครใจเข้าร่วมให้ข้อมูล 2) เป็นผู้ปกครองที่ร่วมกิจกรรมกับโรงเรียน เพื่อพัฒนาบุตรหลาน และ 3) เป็นผู้ปกครองที่มีอาชีพหน้าที่การงาน

เครื่องมือในวิจัย

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย 2) ข้อคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม 3) แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ และ 4) แบบประเมินผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิดและแนวความคิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 8 (2) ที่ให้สังคม มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และในมาตรา 9 (6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น แนวคิดการมีส่วนร่วมของโคเฮนและอัทโฮฟ มี 4 มิติ ได้แก่ การมีส่วนร่วมตัดสินใจ การร่วมลงมือทำ การร่วมรับผลประโยชน์และการร่วมประเมินผล และแนวคิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยของแอสไตร์น 6 ด้าน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง การติดต่อสื่อสาร การอาสาสมัครการเรียนรู้ที่บ้าน การตัดสินใจและการร่วมมือกับชุมชน นอกจากนี้ ได้ทำการศึกษาศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2. ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ได้แก่ 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย 2) ข้อคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม 3) แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ และ 4) แบบประเมินผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย

3. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยนำเครื่องมือการวิจัยเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC) คัดเลือกค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

พบว่า 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 2) ข้อคำถามสำหรับการสนทนากลุ่มมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 3) แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และ 4) แบบประเมินผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

4. ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วทั้ง 4 รายการตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ให้มีความสมบูรณ์เรียบร้อย

5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามสภาพปัจจุบันในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย จำนวน 30 ข้อ ที่ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินแล้ว ทดลองใช้ (Tryout) กับผู้ปกครองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ของโรงเรียนแจ้งวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ในปีพุทธศักราช 2567 ที่มีบุตรหลานเรียนอยู่ในระดับการศึกษาปฐมวัย ซึ่งสมัครใจให้ข้อมูลจำนวน 30 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หา ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค ปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ .83

6. ผู้วิจัยนำแบบประเมินผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย จำนวน 15 ข้อ ที่ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินแล้ว ทดลองใช้ (Tryout) กับผู้ปกครองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ของโรงเรียนแจ้งวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ในปีพุทธศักราช 2567 ที่มีบุตรหลานเรียนอยู่ในระดับการศึกษาปฐมวัย ซึ่งสมัครใจให้ข้อมูลจำนวน 30 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หา ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิธีหาค่าอำนาจจำแนกที่หาค่าคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม พบว่า แบบประเมินมีค่าอำนาจจำแนกที่ระหว่าง 29.424 – 57.032 หลังจากนั้น หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค ปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ .85

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและพัฒนา

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R1) ศึกษาสภาพปัจจุบันในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลาโดยการศึกษา กฎหมายการศึกษา แนวคิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยของแอสไต์น และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง งานวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ผู้ปกครอง นักเรียนระดับชั้นปฐมวัย จำนวน 20 คน ของโรงเรียนแจ้งวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ในปีพุทธศักราช 2567 ที่สมัครใจให้ข้อมูลและเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการวิจัย จากการใช้แบบสอบถาม และเก็บข้อมูลจากตัวแทน ผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน จำนวน 20 คน โดยวิธีการสนทนากลุ่ม แล้วได้สัมภาษณ์แนวคิดในการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยวิธีสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 3 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อเป็นแนวทางในการสังเคราะห์รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชน ในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development: D1) ออกแบบและพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยนำ

.....
 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาระยะที่ 1 มา สังเคราะห์ เพื่อยกร่างและพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชน ต่อการจัด การศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชน ในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ซึ่งมี 5 องค์ประกอบของรูปแบบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการและแนวคิดของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน องค์ประกอบที่ 4 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน และองค์ประกอบที่ 5 บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน จากนั้นเสนอร่างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชน ต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ที่ต้องการพัฒนาขึ้นต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสม โดยผลการพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ต้องการพัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$, S.D. = .55)

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research: R2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย กับโรงเรียนแจ้งวิทยา อำเภอเมืองสงขลา ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนที่สมัครใจ เข้าร่วมโครงการวิจัย โดยมีผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน ซึ่งมีบุตรหลานในโรงเรียนดังกล่าวเข้าร่วมโครงการวิจัย ด้วยความสมัครใจในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และให้ข้อมูลในการวิจัย จำนวน 20 คน และผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 5 คน โดยใช้แบบประเมินผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยผลการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.13$)

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development: D2) ประเมินผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย กับโรงเรียนแจ้งวิทยา อำเภอเมืองสงขลา ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย อำเภอเมืองสงขลา โดยการสนทนากลุ่มกับผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน จำนวน 20 คน และผู้บริหารโรงเรียนแจ้งวิทยา อำเภอเมืองสงขลาจำนวน 5 คน โดยการสนทนากลุ่ม และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าสถิติพรรณนาโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา (N = 20)

ที่	สภาพปัจจุบันในการมีส่วนร่วม	\bar{x}	S.D.	แปลความหมาย
1	จัดเตรียมที่อยู่อาศัยที่มีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก	4.28	0.70	มาก
2	จัดหาและดูแลโภชนาการของเด็กอย่างเหมาะสม	4.19	0.73	มาก
3	ดูแลและใส่ใจความสะอาดในเสื้อผ้าและการแต่งกายของเด็ก	4.25	0.66	มาก
4	จัดสภาพแวดล้อมให้มีความปลอดภัยต่อเด็ก	4.12	0.74	มาก
5	เอาใจใส่ดูแลสุขภาพเด็กทั้งทางร่างกาย จิตใจ และโรคภัยในเด็ก	4.14	0.77	มาก
6	ติดต่อสื่อสารกับโรงเรียนเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก	3.99	0.82	มาก
7	สื่อสารและแจ้งข้อมูลสำคัญของเด็กให้โรงเรียน	3.87	0.76	มาก
8	ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับเด็ก	3.85	0.86	มาก
9	เข้าร่วมประชุม/กิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็ก	3.82	0.84	มาก
10	มีความสัมพันธ์ที่ดีกับโรงเรียนในการร่วมพัฒนาเด็ก	3.87	0.88	มาก
11	ตอบรับการเข้าร่วมกิจกรรมช่วยเหลือโรงเรียนตามความสมัครใจ	3.92	0.78	มาก
12	ร่วมแบ่งปันความรู้ ความถนัดที่มีในกิจกรรมของโรงเรียน	3.96	0.69	มาก
13	ร่วมประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและโรงเรียน	4.03	0.75	มาก
14	อาสาในกิจกรรมของโรงเรียนที่เกี่ยวกับเด็ก เช่น วิทยากรอาสา	4.00	0.72	มาก
15	มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	4.09	0.72	มาก
16	สนับสนุนให้เด็กฝึกทักษะ/ความสามารถพิเศษ เช่นดนตรี ร้องเพลง	4.14	0.70	มาก
17	นำเด็กร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม	3.99	0.75	มาก
18	นำเด็กไปทัศนศึกษาในแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ	3.94	0.85	มาก
19	ส่งเสริมให้เด็กร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามโอกาส	3.90	0.81	มาก
20	จัดสภาพแวดล้อมแห่งเรียนรู้ภายในบ้าน	3.91	0.85	มาก
21	ตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กกับโรงเรียน	4.15	0.71	มาก
22	เลือกกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก	4.31	0.69	มาก
23	สนับสนุนการเรียนรู้หรือฝึกทักษะความสามารถพิเศษให้เด็ก	3.95	0.87	มาก
24	เข้าร่วมประชุมและเสนอความคิดเห็นต่อกิจกรรมที่พัฒนาเด็ก	4.26	0.66	มาก
25	มีบทบาทในการมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็ก	4.10	0.70	มาก
26	มีส่วนร่วมในการวางแผนกับชุมชน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก	4.08	0.77	มาก
27	มีส่วนร่วมลงมือทำกิจกรรมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก	4.11	0.72	มาก
28	มีส่วนร่วมติดตาม ประเมินผลกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก	4.16	0.73	มาก
29	นำเด็กเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในชุมชน	4.18	0.76	มาก
30	สนับสนุนกิจกรรมของชุมชนที่มีคุณค่าต่อการเรียนรู้ของเด็ก	4.03	0.86	มาก
	รวม	4.13	0.66	มาก

.....
จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา มีความต้องการในการพัฒนารูปแบบรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.13$)

ตารางที่ 2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา จากประเด็นที่สรุปจากการสนทนากลุ่ม (ผู้ปกครอง 20 คน)

ประเด็นที่สรุปจากการสนทนากลุ่ม

ประเด็นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาปฐมวัยตามบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชน อย่างไร

ผลการสนทนากลุ่ม สรุปประเด็นได้ว่า ผู้ปกครองมุ่งหวังให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนที่หลากหลาย โดยเฉพาะการทัศนศึกษา ซึ่งเป็นโอกาสสำคัญให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยตนเอง มีกิจกรรมส่งเสริม การเรียนรู้ควรเน้นพัฒนาการทางภาษาและการเรียนรู้ผ่านการเล่นอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กสามารถอ่านออกเขียนได้ มีสุขภาพแข็งแรง และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข และผู้ปกครองต้องการให้เด็กพัฒนาทักษะทางอารมณ์ โดยมุ่งหวังให้เด็กสามารถควบคุมอารมณ์ตนเอง ลดความโกรธ รู้จักรอคอย และรับฟังการสื่อสารจากครู

ประเด็นที่สรุปจากการสนทนากลุ่ม

ประเด็นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ท่านมีส่วนร่วมออกแบบพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ หรือร่วมกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัย อย่างไร ผลการสนทนากลุ่ม สรุปประเด็นได้ว่า ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กอย่างรอบด้าน โดยจัดเตรียมมุมการเรียนรู้ภายในบ้าน อาทิ มุมหนังสือและมุมของเล่น และสนับสนุนให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมเสริมทักษะตามความสนใจ ไม่ว่าจะเป็นกีฬา ศิลปะ หรือการเรียนรู้เรื่องใหม่ ๆ และการส่งเสริมมีส่วนร่วมของผู้ปกครองครอบคลุมทั้งการให้กำลังใจ เสริมสร้างความมั่นใจ และเปิดโอกาสให้เด็กตัดสินใจ รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ทั้งที่โรงเรียนและในชุมชน อาทิ กิจกรรมกีฬา วันสำคัญต่างๆ และกิจกรรมนอกสถานที่ เช่น ทำอาหารร่วมกัน ไปสวนสัตว์ หรือสถานที่ท่องเที่ยวเชิงการเรียนรู้

ประเด็นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ท่านมีส่วนร่วมประเมินผลเป้าหมายการศึกษาในการดำเนินงานจัดการศึกษา อย่างไร ผลการสนทนากลุ่ม สรุปประเด็นได้ว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมผู้ปกครอง เพื่อทราบข้อมูลต่าง ๆ ของเด็ก การจัดการกิจกรรมของโรงเรียน เช่น เวทีหุ่นน้อย กิจกรรมกีฬา และกิจกรรมอื่น ๆ ที่ลูกได้มีการแสดงและทางโรงเรียนได้จัดขึ้นมา โดยผู้ปกครองจะได้รับแบบประเมินพัฒนาการของเด็ก คือ สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน และผู้ปกครองมีการใช้ช่องทางที่หลากหลายในการสื่อสาร ได้แก่ การส่งข่าวสารผ่านออนไลน์ การพบปะสื่อสารเป็นประจำ ซึ่งช่องทางที่ผู้ปกครองใช้ในการสื่อสารหลักคือ ไลน์กลุ่มและการสอบถามครูโดยตรง

ประเด็นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ท่านร่วมประเมินผลเป้าหมายการศึกษา ในการดำเนินงานจัดการศึกษาในลักษณะความคิดเห็นหรือความคาดหวังอย่างไร

ผลการสนทนากลุ่ม สรุปประเด็นได้ว่า การร่วมประเมินผลเป้าหมายการศึกษาทางโรงเรียน ได้มีการจัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน โดยผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการประเมินพัฒนาการเด็กผ่านแบบบันทึกพัฒนาการของเด็กเพื่อส่งรายงานให้กับผู้ปกครองและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพูดคุยสอบถามกับคุณครูประจำชั้นและร่วมประเมินพฤติกรรมเด็ก และหาวิธีการส่งเสริมและแก้ไขพฤติกรรมของเด็กกับครูประจำชั้น ซึ่งการมีส่วนร่วมในการประเมินส่งผลให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน

จากตารางที่ 2 สรุปประเด็นการสนทนากลุ่มในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา ซึ่งการสนับสนุนการเรียนรู้ที่บ้าน การสร้างความร่วมมือกับโรงเรียน และการใช้ทรัพยากรจากชุมชน แม้ว่าจะมีข้อจำกัดด้านเวลาและความเข้าใจของผู้ปกครอง รวมถึงอุปสรรคด้านงบประมาณ แต่การพัฒนาแนวทางสื่อสารและกิจกรรมที่ส่งเสริมความร่วมมือสามารถช่วยลดปัญหาได้ และการอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง และการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารเป็นแนวทางที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการมีส่วนร่วม อันเป็นการเสริมสร้างความร่วมมือที่กระหว่างบ้านโรงเรียน และชุมชนจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

.....
ตารางที่ 3 รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน
เอกชนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชน ต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชน			
หลักการและแนวคิดของรูปแบบ			
ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างโรงเรียน กับผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน ต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย		สนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก ด้วยการมีส่วนร่วมตามกฎหมายการศึกษา	
วัตถุประสงค์ของรูปแบบ			
เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก	เพื่อการมีส่วนร่วมของทุกคน	เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียน	
ลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชนของรูปแบบ			
มีส่วนร่วมแบบเป็นทางการ โดยผู้ปกครอง มีส่วนร่วมกิจกรรมที่เป็นทางการ		มีส่วนร่วมแบบไม่เป็นทางการ โดยผู้ปกครอง มีส่วนร่วมกิจกรรมที่ไม่เป็นทางการ	
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชนของรูปแบบ			
ร่วมตัดสินใจ โดยผู้ปกครองร่วมคิด	ร่วมลงมือทำ โดยผู้ปกครองร่วมทำ	ร่วมรับผลประโยชน์ โดยผู้ปกครองร่วมชื่นชม	ร่วมประเมินผล โดยผู้ปกครองร่วมประเมิน
บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชนของรูปแบบ			
การอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง	การติดต่อสื่อสาร	การอาสาสมัคร	
การเรียนรู้ที่บ้าน	การตัดสินใจ	การร่วมมือกับชุมชน	

จากตารางที่ 3 พบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษา
ปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา มีองค์ประกอบของรูปแบบ ได้แก่ หลักการ
และแนวคิดของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน และบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน

ตารางที่ 4 ผลประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน
ต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย (N = ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน)

ที่	รายการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ	\bar{x}	S.D.	แปลความหมาย
1	หลักการและแนวคิดของรูปแบบ	4.27	0.80	มาก
2	วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	3.85	0.78	มาก
3	ลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน	4.16	0.86	มาก
4	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน	3.74	0.70	มาก
5	บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน	3.56	0.71	มาก
	รวม	3.92	0.55	มาก

.....
จากตารางที่ 4 พบว่า ผลประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน มีความเห็นว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$)

ตารางที่ 5 ผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา (N = 20)

ที่	รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	แปลความหมาย
1	รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย มีความเหมาะสมกับโรงเรียน	4.27	0.68	มาก
2	วัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ มีความชัดเจนและปฏิบัติได้จริง	3.65	0.98	มาก
3	ลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน มีความเหมาะสม	3.82	0.88	มาก
4	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน ครอบคลุมถึงการร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์และร่วมประเมินผล	4.10	0.69	มาก
5	บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน จากรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ครอบคลุมกับการพัฒนาเด็ก	4.00	0.74	มาก
6	เพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยอย่างองค์รวม	4.07	0.73	มาก
7	ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน	4.05	0.77	มาก
8	พัฒนาทักษะทางสังคมและอารมณ์ของเด็กผ่านการมีส่วนร่วม จากหลายฝ่าย	4.09	0.74	มาก
9	เพิ่มโอกาสในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก	4.02	0.77	มาก
10	สร้างเครือข่ายการสนับสนุนและช่วยเหลือในการพัฒนาการศึกษาปฐมวัย	4.05	0.76	มาก
11	กระตุ้นให้ผู้ปกครองตระหนักถึงบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้	3.89	0.77	มาก
12	พัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพทั้งในและนอกโรงเรียน	3.90	0.80	มาก
13	เพิ่มความรู้และทักษะของผู้ปกครองในการดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.93	0.78	มาก
14	ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจทางการศึกษา	3.97	0.69	มาก
15	สร้างความต่อเนื่องในการพัฒนาการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนและบ้าน	4.15	0.73	มาก
รวม		4.00	0.54	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$)

.....
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นในผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวยุคใหม่ และชุมชนต่อการจัดการศึกษา
ปฐมวัย กับโรงเรียนแฉ่งวิทยาโดยการสนทนากลุ่มกับ ผู้ปกครอง ครอบครัวยุคใหม่และชุมชน จำนวน 20 คน และ
ผู้บริหารโรงเรียนแฉ่งวิทยา อำเภอเมืองสงขลา จำนวน 5 คน (N = 25)

การใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวยุคใหม่ และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย
ของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา พบว่ามีความสำเร็จในหลายมิติ
โดยเฉพาะการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน
ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

ผู้ปกครองคนหนึ่ง, สัมภาษณ์

กระบวนการมีส่วนร่วมช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ โดยผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญ
ในการสนับสนุนและติดตามพัฒนาการของบุตรหลานอย่างใกล้ชิด การแลกเปลี่ยนข้อมูล
ระหว่างครูและผู้ปกครองทำให้เข้าใจความต้องการและศักยภาพของเด็กแต่ละคนมากขึ้น

ผู้ปกครองคนหนึ่ง, สัมภาษณ์

ชุมชนและโรงเรียนเอกชนร่วมกันสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ส่งเสริมกิจกรรม
ที่พัฒนาทักษะทางสังคม อารมณ์ และสติปัญญาของเด็กปฐมวัย โดยคำนึงถึงบริบทและ
ทรัพยากรในท้องถิ่น อันนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

ผู้ปกครองคนหนึ่ง, สัมภาษณ์

การใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวยุคใหม่ และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน
แฉ่งวิทยา ในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา มีประโยชน์ต่อการสื่อสารกับผู้ปกครองและสร้างการมีส่วนร่วมใน
การจัดการศึกษาปฐมวัย ซึ่งส่งผลต่อลูกหลานของเรา

ผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายอนุบาล, สัมภาษณ์

การใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวยุคใหม่ และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน
แฉ่งวิทยา ในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา มีการศึกษาวิจัยที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วม
ในการจัดการศึกษาปฐมวัย ในเชิงนโยบายของโรงเรียนเป็นอย่างมาก ซึ่งโรงเรียนยังขาดกระบวนการสื่อสารและ
การมีส่วนร่วมเหล่านี้ และงานวิจัยนี้ ดีมากครับ

ผู้บริหารโรงเรียน, สัมภาษณ์

อภิปรายผล

อภิปรายผลจากวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 1 สภาพปัจจุบันในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยผลการศึกษาระบุว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นช่วงวัยที่เด็กกำลังพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การที่ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้อย่างเต็มศักยภาพ สำหรับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในโรงเรียนเอกชน อำเภอเมืองสงขลาครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยเน้นการสร้าง ความเข้าใจและความตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วม และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยสอดคล้องกับผลการวิจัยของวาสนา รังสร้อย (Rangsroy, 2021) ส่วนอภิปรายผลจากวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 2 การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา โดยรูปแบบที่พัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบของรูปแบบ ได้แก่ หลักการและแนวคิดของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน และบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน โดยมีความเห็นว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก จากผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล และรูปแบบการมีส่วนร่วมแบบบูรณาการโดยเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน โดยสอดคล้องกับธนาพูน วงศ์ชา ปวีณา เทียงพรม และวรารภรณ์ อาจคำไพ (Wongsa, Tiangprom and Achamphai, 2024) และอภิปรายผลจากวัตถุประสงค์ การวิจัยข้อที่ 3 ประเมินผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองสงขลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยทำให้เกิดการสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียนอย่างเป็นระบบ กิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือช่วยให้ผู้ปกครองและชุมชนมีบทบาทมากขึ้นในการพัฒนาการศึกษาปฐมวัย ส่งผลดีต่อพัฒนาการเด็กและสร้างเครือข่ายการศึกษาที่ยั่งยืน โดยวิเคราะห์จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบในการจัดการศึกษาเอกชน ทำให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจในบทบาทการมีส่วนร่วมมากขึ้น และมีความมั่นใจในการร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ที่บ้านและการสื่อสารกับครู นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ดีขึ้นในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านภาษาและการปรับตัวทางสังคม และผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบบูรณาการที่ผสมผสานระหว่างกิจกรรมแบบออนไลน์และออฟไลน์ ช่วยให้เพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในด้านการร่วมวางแผนและตัดสินใจ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินพัฒนาการเด็กซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุพรรณ นาวาจะ เปี่ยมพร สุทินฤกษ์ และ ฐิติอาภา ตั้งคำวานิช (Nawacha, Sutinruek and Tangkawanit, 2024) จากการอภิปรายผลการวิจัยทั้ง 3 ข้อนี้ นำไปสู่การพัฒนา รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัย ตามบริบทของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดสงขลา

ข้อเสนอแนะ

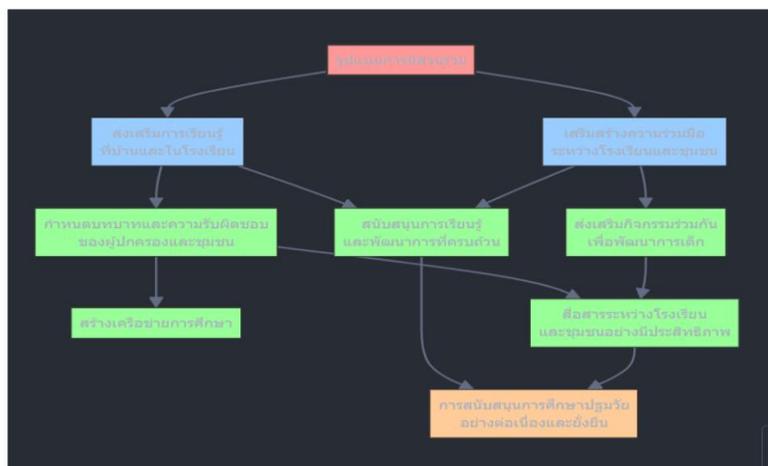
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาควรนำรูปแบบการมีส่วนร่วมไปประยุกต์ใช้โดยคำนึงถึงบริบท และความพร้อมของผู้ปกครองและชุมชนเป็นสำคัญ เพื่อให้ทุกฝ่ายสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรสร้างความเข้าใจและความตระหนักให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของการมีส่วนร่วม พร้อมทั้งพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการทำงานร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน เช่น ทักษะการสื่อสาร การประสานงาน และการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนรูปแบบการมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยและพัฒนาารูปแบบการมีส่วนร่วมที่เน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมใหม่ๆ ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยศึกษาทั้งในด้านประสิทธิภาพของเทคโนโลยีต่าง ๆ และผลกระทบที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงติดตามผล เพื่อประเมินความยั่งยืนของรูปแบบการมีส่วนร่วม และผลกระทบระยะยาวที่มีต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โดยติดตามผลตั้งแต่ระดับปฐมวัยไปจนถึงระดับประถมศึกษา เพื่อให้เห็นภาพรวมของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นและนำไปสู่การพัฒนาารูปแบบการมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่

References

- Cohen, J.M., and Uphoff, N.T. (1977). *Rural Development Participation: Concept and Measures For Project Design Implementation and Evaluation*. New York: Cornell University.
- Epstein, J. L. (1995). School Family Community Partnerships: Caring for the Children We Share. *Delta Kappan*, 56(3), 701-712.
- Epstein, J. L. (2011). *School Family and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools*. Westview Press.

-
- Foster, M. A. (2013). Family Involvement and It's Effect on Early Childhood Literacy. *Early Childhood Education Journal*, 41(3), 177-185.
- Ministry of Education. (2023). *Report on the Monitoring and Evaluation of Private Education Management for the Year 2023*. Bangkok: Ministry of Education. (in Thai)
- Ministry of Education. (2018). *Early Childhood Development According to Basic Education Standards*. Bangkok: Ministry of Education. (in Thai)
- Nawacha, S., Sutinruek, P., and Tangkawanit, P. (2024). Factors Affecting Parental Participation Behavior in Education Management in Private Early Childhood Schools in Phan District Chiang Rai Province. *Journal of Administration and Social Science Review*, 7(6), 30-45. (in Thai)
- Office of the Basic Education Commission. (2021). *Basic Education Policy*. Bangkok: Office of the Basic Education Commission. (in Thai)
- Office of the Private Education Commission. (2022). *Private Education Situation Report for the Year 2022*. Bangkok: Office of the Private Education Commission. (in Thai)
- Office of the Secretariat of the Education Council. (2022). *Early Childhood Development Plan 2021-2027*. Bangkok: Office of the Secretariat of the Education Council. (in Thai)
- Office for National Education Standards and Quality Assessment (ONESQA). (2021). *External Quality Assessment Report of Private Educational Institutions*. Bangkok: ONESQA. (in Thai)
- Rangroy, W. (2021). Factors Affecting Parental Participation in the Education Management of Wat Lanboon School Lat Krabang District Bangkok. *Mahachulalongkorn Nakhon Ratchasima Journal*, 8(1), 278-292. (in Thai)
- Sheridan, S. M., Knoche, L. L., Kupzyk, K. A., Edwards, C. P., and Marvin, C. A. (2011). A Randomized Trial Examining the Effects of Parent Engagement on Early Language and Literacy: The Getting Ready intervention. *Journal of School Psychology*, 49(3), 361-383.
- Songkhla Provincial Education Office. (2022). *Songkhla Provincial Education Development Plan 2022-2027*. Songkhla: Songkhla Provincial Education Office. (in Thai)
- Southern Region 7 Educational Service Area Office. (2022). *Southern Lower Region Educational Development Report 2022*. Nakhon Si Thammarat: Southern Region 7 Educational Service Area Office. (in Thai)
- Wongsa, T., Tiangprom, P., and Achamphai, W. (2024). A Study on the Participation of Families and Communities in Early Childhood Education at the Child Development Centers in Loei Province. *Maneechetharam Journal Wat Chommani*, 7(6), 343-355. (in Thai)